

Kirjoita asiantuntevasti

26.1.2021

Maija Lepola

Tänään

- Palapelitehtävä johdannon kappaleiden järjestyksestä
- Kielenhuolto: perusteita + harjoitus
- Viittaustekniikka ja lähteiden käyttö
- Oman tutkimusaiheen esittelyä
- Esimerkkikandintyön tarkastelua
- Ohjeet tekstianalyysin kirjoittamiseen
- Muuta?

Johdannon kappaleiden järjestys

- Keskustelkaa:
 - Miten nimesitte kappaleet?
 - Mihin järjestykseen sijoititte ne?
 - Onko vaihtoehtoja enemmän kuin yksi?

A!

Aalto University

Kielenhuolto: perusteita

26.1.2021

Kielenhuolto yleistä

- **Oikein/väärin:** oikeinkirjoitus, kielioppi
- **Selkeästi/selkeämmin:** virketaso, tekstitaso (rakenne ja tyyli)
- **Jokainen** osa-alue vaikuttaa viestin välittymiseen.

Pilkkusäännöt

Sääntö#1: lauseet erotetaan pilkulla

- Ulkona sataa, ja minua ottaa päähän jatkuva pimeys.

Sääntö#2: ei pilkkua jos päälauseilla yhteinen lauseenjäsen

- Eilen satoi _ ja minua otti päähän jatkuva pimeys.

Sääntö#3: sivulause erotetaan päälauseesta pilkulla.

- Eilen satoi ja alkoi tuntua, ettei talvi ala koskaan.

Sääntö#4: rinnasteisia sivulauseita ei eroteta toisistaan pilkulla.

- Vakuutan teille, että aikomukseni ovat hyvät ja että voitte luottaa minuun.

Sääntö#5: alisteinen sivulause erotetaan ylemmän tason sivulauseesta

- Törmäsin tuossa naapurin Mattiin, joka jorisi, että ne Motonetin tarjousharavat ovat kohta kaikki menneet.

Täsmällisyys ja viittaussuhteet

Mitä tämä tarkoittaa?

Sääntö#1

- tämä, tuo, se, nämä, nuo, ne, joka, mikä: ole varovainen!

Sääntö#2

- Älä vältä toistoa (paitsi sisällön tarpeetonta toistoa)

Sääntö#3

- Jos haluat välttää toistoa, lisää tarkentavia määritteitä rajaamaan synonyymien tulkinta-alaa

Sääntö#4

- Ylipäätään lisää tarkentavia määritteitä!

Täsmällisyys: *älä unohda sanoa sitä mitä ajattelet*

Prosessit → teolliset prosessit? Fysikaaliset prosessit?

Kaikki → ketkä/mitkä? Missä yhteydessä?

On noussut esiin → siis on tapahtunut mitä, missä?

Tämä, se, nämä → älä jätä demonstratiivia yksin!

Nyrkkisääntö: yhdistä tämä/nämä kappaleen alussa täsmentävään sanaan tai käsitteeseen.

[Edellä on puhuttu kappaleen verran majavien padonrakentamisesta ja kappale päättyy tulvien kuvaamiseen]

Nämä majavien aiheuttamat tuhot [...]

➤ ***Majavien aiheuttamat tuhot [...]***

Luettavuus eli ymmärrettävyys virketasolla: sanat ja merkitykset

Merkityksen ristiriita

Hiilikuiturunkojen heikkoutena on soveltuminen ajamiseen hyvin erityyppisissä maastoissa.

→ Hiilikuiturungon heikkous on, että...

Tämä teoria sopii hiilikuiturungoille siten että...

→ Teoria soveltuu hiilikuiturungon kiertojäykkyyden kuvaamiseen. [...]

Tieteellinen kapulakieli

Tässä pyritään antamaan viite/näyte/lähtökohta/lähtökohtia siihen/siitä, että...

→ Tässä tutkielmassa tarkastellaan [...]

Toisto: sallittua ja peräti suotavaa

1. Käsitteiden toisto.

*Petsaus on monivaiheinen prosessi. **Siinä** erityisesti alku ja loppu ovat tärkeitä.*

→ Tässä prosessissa erityisesti alku ja loppu ovat tärkeitä.

2. Toisto rakenteen tasolla.

Luvussa 2 tarkastelen...

Tässä luvussa...

Vielä luettavuudesta virkerakenteet

Tsekkaus: pura yli 3 rivin virkkeet ja harkitse yli 2 rivin virkkeen purkamista.

Lauseenvastike: sopii lyhyen ja kevyen sivulauseen korvaamiseen. Ei sovi pitkän ja raskaan sivulauseen korvaamiseen.

Tarkasteltaessa ämpäreiden kaltaisten sisäänheittotuotteiden hankinnasta koituvia kokonaiskustannuksia, on huomioitava...

→ Seuraavat asiat on huomioitava, kun tarkastellaan....

A!

Aalto University

Kielenhuolto- harjoitus (10 min)

26.1.2021

Kielenhuoltoharjoitus

Viivankäyttö

- a) 12 vuotta sitten
- b) B-vitamiini
- c) Runeberg-palkinto
- d) Kävele kymppi -tapahtuma
- e) pro gradu -tutkielma
- f) (2002, 113–114)
- g) 25–35-vuotiaat

Lyhenteet ja niiden taivutus

- a) 85 %
- b) yli 2,5 prosenttia
- c) Testi onnistui 95 %:ssa tapauksista
- d) Matka on 4 km.
- e) Käytin 2 menetelmää

UROon

Opecista

HIV:tä / HIViä

MMM:ksi

HUSin

BMW:tä

Joka / mikä + taiputus

joita

joka

mikä

joka

- (Ampumahaavat poltettiin öljyllä, mutta haavat useimmiten tulehtuivat)

joka

-

jonka

1. *Minä sanelen tekstin, ja sinä kirjoitat sen paperille.*
 2. *Fotoni on massaton partikkeli, joka reagoi varattujen hiukkasten sekä niiden sähkömagneettisten kenttien kanssa.*
 3. *Atomi jaetaan ytimeen, joka koostuu protoneista ja neutroneista, ja ydintä verhoavaan elektroniverhoon.*
 4. *Jos säteilyä tarkastellaan useamman fotonin säteenä, huomataan, että fotonien määrä vähenee väliaineessa eksponentiaalisesti.*
 5. *Tämä työ selvittää ja kuvaa Suomen terveydenhuollon priorisointikeskustelua.*
 6. *Tämä työ selvittää, mitä on priorisointi, ja kuvaa Suomen terveydenhuollon priorisointikeskustelua.*
-

7. *Tämä on tietokone, joka on hyvin nopea ja jonka saat halvalla.*
8. *Laitteen pysähtyessä on tarkistettava, että laite on kytkettynä verkkovirtaan eikä mikään vieras esine ole juuttunut kapseliin.*
9. *Markkinoiden kasvaessa rahallista tukea tarvitsevien kohteiden aktiivisuus ja idean myymisen ammattitaito muodostuu ratkaisevaksi tekijäksi.*
10. *Aistihavainto syntyy, kun joukko aistinsoluja aktivoituu samanaikaisesti, jolloin aivoissa muodostuu aistimus, joka perustuu siihen, mitkä solut aktivoituvat.*
11. *Tulevia aaltoja voidaan ennustaa tuulen suunnan ja voimakkuuden avulla. Aaltorintamat seuraavat hyvin tuulia, ja niiden suunta muuttuu hitaasti, minkä vuoksi niitä voidaan*

ennustaa jopa monen päivän päähän.

A!

Aalto University

Viittaustekniikka ja lähteiden käyttö

26.1.2021

Viittaustekniikka: perusteet

- Selvitä mitä formaattia käytät
- Selvitä formaatin perusteet
- Hyödynnä perusteita kunnes törmäät erikoistapaukseen
- Selvitä formaatin erikoistapauksia koskevia sääntöjä
- Hyödynnä formaatin erikoistapauksia koskevia sääntöjä kunnes törmäät uudenlaiseen erikoistapaukseen
- Selvitä...

Lähteiden käyttö

- Oma työ sidotaan ja suhteutetaan olemassa olevaan tietoon.
- Lähdeviitteet: lainatun ja oman tiedon erottaminen (entä alan yleiset tiedot?)
- Huolellisuus lähdeviitteissä = tahattoman plagioinnin välttäminen

Lainaaminen

- Referointi (omin sanoin): suositeltavaa
 - Ydinajatus tiivistettynä
- Parafraasi
 - Sama asia omin sanoin
- Suorat sitaatit (tarkkuus)
 - 1–3 riviä: lainausmerkit
 - Yli 3 riviä: sisennys + pienempi fontti
 - Jos käännös, mainitse suomentaja

Sisältöpainotteinen viittaus

- *Arvot ovat joko positiivisia tai negatiivisia (Smith 2007, s. 58).*
- *Arvot ovat joko positiivisia tai negatiivisia [3].*
- Ulottuu takautuvasti (edellinen viite / kappale)

Asiantuntijapainotteinen viittaus

- *Smith (2007, s. 58) toteaa arvojen olevan joko positiivisia tai negatiivisia.*
- *Smith [3] toteaa arvojen olevan joko positiivisia tai negatiivisia.*
- Ulottuu etenevästi (seuraava viite / kappale)

Toisen käden lähteet ja havainnollistavat lähteet

- Suhtaudu toissijaisiin lähteisiin varauksellisesti. Yritä parhaasi mukaan hankkia ensisijaisia lähteitä.

- Merkitse viite tarkasti. Esimerkiksi:

Åberg (1986) korostaa viestinnän tehtävää tuloksen tekijänä (Juholin 2010, 35).

=> Par. "Åberg (1986; Juholinin 2010, 124 mukaan) korostaa..."

Työtaistelukeinojen oheisvaikutuksista on huomattavia erimielisyyksiä. Esimerkiksi Elinkeinoelämän keskusliitto arvioi ammattiyhdistysliikkeen tammikuussa 2018 järjestämän poliittisen lakon taloudellisiksi vahingoiksi 120 miljoonaa euroa (EK 2018).

”Erikoislähteet”

- Tieteellisten julkaisujen, journaaliartikkeleiden, kirjojen sähköiset versiot: ei tarvetta erityisille merkinnöille.
- Kun nimettyä kirjoittajaa ei ole, julkaiseva/vastuullinen taho merkitään kirjoittajan sijaan viitteeseen ja lähdeluetteloon:

(Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 2016)

20. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. *Jätehuollon tuottajavastuuvalvonta: Kehittämishanke 2016.*

[Verkkoaineisto. Viitattu 26.10.2017.] Saatavissa:

<https://www.ymparisto.fi/download/noname/%7B52C9A179-5425-44F0-B25D-9D08783F2BD7%7D/127889>

- Vielä erikoisempia lähteitä... (standardit, säädäntöteksti, luennot, prujut)?

Viitteen paikka

- Vain tämä virke on lainattu (Viite 2011).
- Vain tämä virke on lainattu [1].
- Tämä virke on lainattu. Myös tämä virke on lainattu samasta lähteestä. (Viite 2011.)
- Tämä virke on lainattu. Myös tämä virke on lainattu samasta lähteestä. [1]
- HUOM! Tämä ei vastaa kumpaakaan tapausta ja on siksi aina väärin. (Viite 2011_)

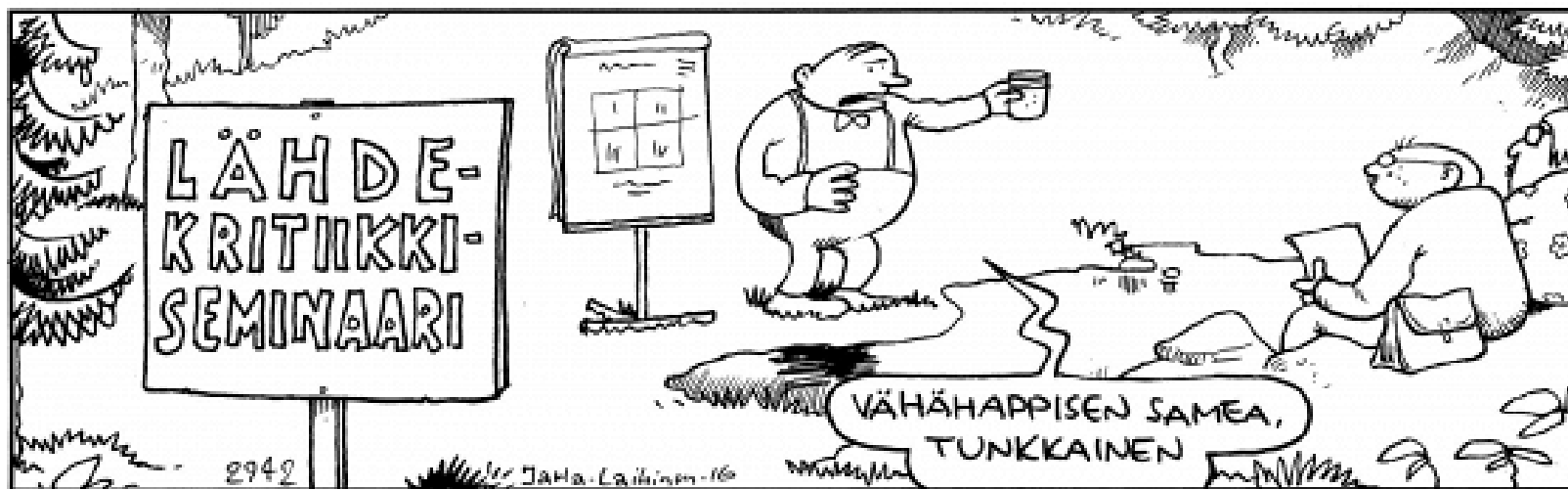
Pisteen paikka

Francon hallitus määritteli Espanjan vähemmistökielet murteiksi, joiden puhuminen leimattiin epäisänmaalliseksi, maalaisten ja kouluttamattomien henkilöiden puuhaksi (Mar-Molinero 2000, 97–98).

Tyypillisin tulkitseva tutkimusmenetelmä on hermeneutiikka. Hermeneutiikka merkitsee sanoman tai tekstin tulkintaa. (Lehtinen 2003, 25.)

Miten lähdettä tulkitaan?

- Referointiverbin valinta:
 - toteaa, huomauttaa, korostaa, väittää...
 - (Miten lähde sanoo tai tekee?)
 - arvelee, olettaa, epäilee, pohtii...
 - (Miten lähde asennoituu?)

Laajan kokonaisuuden referointi

- ”Paketointitekniikka”:
 - Rajataan referoinnin alku paljastamalla lähteen kirjoittajat (*Mäkelä ym. tarkastelevat...*)
 - Referointia (1–n virkettä)
 - Rajataan referoinnin loppu tekstiviitteellä

Jakobson (1999) näkee teollisessa rakentamisessa suunnittelua rajoittavina tekijöinä yksiköiden toistuvuuden ja tekniikan läheisen niveltymisen asemakaavasuunnitteluun. **Hän pitää tärkeänä** teollisen rakentamisen hyötyjen huolellista selvittämistä **epäillen kuitenkin samalla** järjestelmärakentamisen edustajien usein liioittelevan kustannussäästöä. (Jakobson, 1999, s. 45–48.)

Tekstiviitteiden merkintä

- Viite ei ole tekstin osa:
 - *(Virtanen 2007) mukaan... / Lähteen [3] mukaan...*

Korjaus: *Virtasen (2007) mukaan... / Virtasen [3] mukaan...*
- Älä kuvaile tekstiä ja kirjoittajaa
 - Ei titteliä eikä (yleensä) etunimeä
 - Ei tekstilajia tai otsikkoa (*diplomityössään / artikkelissaan "Embodied user interface"*)
- *Bennett ym. käsittelivät...*

Yleisiä ohjeita

- Älä unohda omia havaintoja ja pohdintaa – teksti ei saa olla pelkkää referointia
- Yhdistele tietoja eri lähteistä – ei kappale / lähde
- Merkitse viite mahdollisimman lähelle lainausta (ei kaikkia kappaleen loppuun)

Vielä viittaustekniikasta

- Prioriteetit:
 - 1) Johdonmukaisuus
 - 2) Oikeaoppisuus
- Bonus: eri viitetyyppien (ei viitetekniikoiden!) monipuolinen käyttö
 - sisältö-/asiantuntijapainotteinen viittaus
 - paketoititeknikka
- jne.

Esimerkki kandintyöstä

Anni Toivonen (kuvataidekasvatus)

LUE ESIMERKKITUTKIELMAN SISÄLLYSLUETTELO, JOHDANTO JA YHTEENVETOLUKU (s. 2–5 ja 24)

KIINNITÄ HUOMIOTA ERITYISESTI SEURAAVIIN SEIKKOIHIN:

Sisällysluettelo:

- Onko luettelo looginen ja symmetrinen?
- Kuvaavatko lukujen nimet sisältöä?

Johdanto:

- Onko tutkimuksen aihe selkeästi rajattu?
- Ovatko tavoite ja tutkimuskysymykset selvät?
- Selviääkö, millä tavoin ja mistä näkökulmasta asiaa on tutkittu?

Johtopäätökset / yhteenveto

- Vastaako johdantoa?
- Täyttyvätkö johtopäätösten tehtävät (kuten tavoitteista muistuttaminen, tulosten kiteyttäminen ja niiden merkityksen arviointi, soveltaminen ja rajoitusten arviointi)

Ryhmässä: (alustavan) tutkimusaiheen esittelyä

- 1. Esitle** aiheesi sen nykyisessä muodossa (sumeus ja epävarmuustekijät suotavia)
- 2. Käy** parin kanssa läpi aiheeseen liittyviä epävarmuustekijöitä: mikä aiheessa tuntuu erityisen haastavalta, mitä pitäisi pyrkiä ratkaisemaan?
- 3. Hahmotelkaa** ratkaisuja: miten aihetta voisi täsmentää (ilmiö tai näkökulma, käsittelytapa).

Tutkimusviestinnällinen tekstianalyysi

Palautus ti 2.2. mennessä